

STUDENT I ÅRHUS

— med 25 års mellemrum

Det er ikke vanskeligt at konstatere, at Aarhus Universitet har gennemgået en rivende udvikling i de forløbne 25 år, når man betragter den udvikling, der kan måles i antal mursten, gulvareal, udbetalte lønninger og lignende objektivt konstaterbare størrelser. Derimod er man ude på dybt vand, så snart det drejer sig om at sammenligne studenterne og deres forhold på to forskellige tidspunkter. For Den jydsk Akademiker, der ofte af økonomiske grunde har været henvist til at ånde ved gæller, virker dette imidlertid ikke afskrækkende.

Vi vil angribe opgaven ganske uvidenskabeligt og prøver at få en samtale med henholdsvis en student fra et af de første år, universitetet eksisterede, og en rus fra 1953.

Gennem vor hovedstadsredaktion er det lykkedes os at komme i forbindelse med en student fra universitetets første studenterhold, forlagsdirektør, cand. mag. *Jørgen Bang*.

Det er et hårdt slag for ens jubilæumsstolthed at træffe direktør Bang. Det må jo trods alt være et meget beskedent jubilæum, vi fejrer, hvis så ungdommelige mennesker kan kalde sig jubilarer.

— Men det er vel rigtigt, at De var en af de første studenter, der blev indskrevet efter at universitetet var oprettet.

— Det er rigtigt, at jeg var med på det første studenterhold, men min indmeldelse fandt sted før universitetet var oprettet. Det hele lå dengang meget usikkert, og der var endnu hverken lokaler eller lærere.

— Universitetet fik altså sin første student, før det overhovedet eksisterede.

— Det gjorde det, smiler direktør Bang, jeg betragter mig faktisk som universitetets egentlige grundlægger.

— Mulighederne for frit at vælge studiefag var vel stærkt begrænsede i de første år.

— Ja, bortset fra filosofi var det jo kun de humanistiske fag, der kunne være tale om, men selv indenfor disse områder måtte man indskrænke sig til de tre hovedsprog + dansk og historie. I løbet af ganske få år blev undervisningen dog udvidet til også at omfatte latin og græsk. I de fag, der fandtes, var undervisningen

imidlertid af en meget høj kvalitet, dels takket være de udmærkede lærere, og dels fordi forholdene var så små. Vi var det første år kun ca. 30 fagstuderende.

— Hvorfor valgte De at studere i Aarhus. Det må alligevel have været lidt usikkert, om foretagendet ville lykkes.

— Begejstringen for det nye universitet var overvældende. Jeg er selv fra Aarhus, og det passede mig udmærket at kunne studere ved vort eget universitet, selvom vi måtte tage til København for at blive eksamineret.

— Ja, der var vel et stænk af lokalpatriotisme med i spillet.

— Et stænk. Nej skyller af patriotisme. Det var så udpræget, at der hævdede sig

Jysk

Akademisk

Antikvariat

60 %

af ny Pris
betales for
velholdte
Universitets-
Bøger

Frederiksgade 31

røster for at advare mod »den jyske separatisme«. Nå, den slags blev jo hurtigt pillet af os, da vi kom ud i livet efter endt eksamen. Men under hele vor studietid nød vi godt af den enestående velvilje, befolkningen i byen nærede for det nye universitet.

— Hvordan klarede de studerende sig økonomisk.

— Det økonomiske var, så vidt jeg kunne se, ikke noget større problem for studenterne dengang. Vi var jo ikke så mange. Alle fagstuderende kunne få legater. Desuden kunne de studenter, der ikke havde deres hjem i Aarhus bo gratis ude på Studentergården. Når studenter tog arbejde, var det nærmest for at skaffe sig lidt ekstra lommepenge.

— Hvad interesserede studenterne sig for dengang. Det må jo have været midt i krigsårene. Diskuterede man politik.

— Nej, den politiske interesse var ikke stor. Vi helligede os vore studier og dyrkede kammeratskabet.

— Ja, der må have været alle betingelser for et godt kammeratskab i så lille en flok.

— Der var en meget intim kontakt mellem de studerende. Vi var dus. Det var noget helt specielt for det århusianske universitet. For mit vedkommende føler jeg mig langt stærkere knyttet til mine kammerater fra universitetstiden end til dem, jeg gik på Katedralskolen og blev student sammen med.

— Hvor gik man hen for at træffe kammeraterne udenfor forelesningstiderne.

— Man gik i »buret«.

— I hvad?

— I »buret«. Således benævnedes man Studenteforeningens opholdslokaler oven på Koncertpalæet. Vi havde tre hyggelige yrelser, hvor vi kunne få en sludder og en kop kaffe. Sluddereren sørgede vi selv for. Kaffen fik vi sendt op nede fra restaurationen underneden, — takket være forskellige underhåndsaftaler — til en speciel studenterpris. Ja, det betød meget for studenterlivet, at vi havde et sted at samles, når bøgerne skulle hvile sig, selvom vore

tre hummere naturligvis må forekomme primitive i sammenligning med jeres opholdslokaler i dag.

— Det er jeg ikke sikker på. For i dag har vi ingen opholdslokaler, der står åben for alle de studerende. Vi håber at få det engang i fremtiden.

— Inden længe forhåbentlig, det duer skam ikke, at studenterne er hjemløse.

Direktør Bang spørger interesseret ud om forskellige ting vedrørende jydsk studenterliv af i dag. Han var i sin tid med til at starte Aarhus Studentsangere, og vi finder ud af, at nogle af pionererne stadig er aktive sangere. Under vor samtale er vi jævnligt blevet afbrudt af telefonerne. Det er en travl formiddag på et travlt forlag. Jeg benytter en telefonafrbrydelse til at forme et spørgsmål om de første studenters indstilling til studierne:

— Direktør Bang, hvad så studenterne dengang på, når de valgte studium. Valgte man af interesse for studiet, eller valgte man den karriere, der gav den bedste økonomiske stilling.

— Man valgte af interesse for studiet. Det fremgår tydeligt af de muligheder, der var for vellønnede stillinger, når man var færdig med sin uddannelse. Hvis man valgte at studere for at opnå disse stillinger, måtte man betragtes som vanvittig. Der kunne ikke være anden grund til at studere end interesse.

— Kommer De til Århus i jubilæumsdagene?

— Så vidt muligt. Det skulle glæde mig, hvis det på en eller måde blev muligt at træffe nogle af kammeraterne fra de første år. I øvrigt er det jo altid en oplevelse at komme til Aarhus og se, hvorledes nye

Tal Tøj med

Harder
ST. TORV 3 TLF. 2 10 55
AARHUS

bygninger gror frem i universitetsparken — ikke mindst fordi man var med ved den beskedne og usikre begyndelse nede i Teknisk skole i Nørre Allé.

— — —

Vi anholder en rus, der stikker hovedet ind i vandrehallen for at se, om det er et rum, man må gå ind i. Han er endnu i 1. stadium, d. v. s., han går stiltfærdigt og forsigtigt omkring, er høflig og genert, fordi han er ny og usikker. Når han har været på universitetet en måned, vil han være i 2. stadium. Dette kendetegnes ved uhyre overlegen og støjende optræden, der til formål at demonstrere, at han ikke er ny og usikker. 3. stadium nås for de flestes vedkommende i løbet af et års tid: studenten går atter stiltfærdig omkring, fordi han føler sig hjemme og ikke behøver at stive sig selv af med at demonstrere det.

Da vi ikke ønsker at rode Hegel ind i noget, vi ikke kan rode ham ud af igen, skynder vi os at få vort offer anbragt ved et af de små borde, hvor middagssolen ikke kan nå os.

— Nå, er du så indmeldt.

— Ja, nu er det sket.

Russen ser sig søgende rundt i vandrehallen.

— Savner du noget.

— Næh, ikke sådan set, — men er det her ikke vandrehallen.

— Jo, jo.

— Jeg mente, det var her, der var bar.

— Aha. Nej, det er kun ved særlige højtidelige lejligheder, der sælges sodavand her. Til daglig er der ingen bekvemmeligheder i lokalet, med mindre man vil henregne stolene hertil.

Russen drister sig til et lille skævt smil.

— Det vil man vel næppe.

Jeg trøster russen med, at når hans børnebørn engang kommer som russer, vil de sikkert finde behagelige opholdsstuer med ditto stole.

— Men hvordan vidste du, at der undertiden sælges sodavand her i vandrehallen.

— Det er pigerne, der har snakket om

det. Jeg er student fra Katedralskolen, og mange af pigerne dernede har været inviteret med til festerne her.

— Du ser ikke ud til at være begejstret ved den ordning.

— Næh, det er klart. Det er ikke spændende at se, at alle vore sjoveste piger stikker af, hver gang der er fest heroppe.

— Det forstår jeg udmærket. Måske vi gennem Den jydsk Akademiker skulle gøre en indsats for at få nedlagt forbud mod at studenterne inviterer gymnasiepigerne med til festerne.

Russen ser kendelig oplivet ud ved tanken. Begejstringen afløses imidlertid hurtigt af en nærmere eftertanke. Der glider et utiltalende skær af egoisme over hans ungdommelige ansigtstræk.

— Nå, nu kan det såmænd være lige meget.

For at rive ham ud af hans personlige betragtninger prøver jeg at komme tilbage til en sag.

— Du valgte altså universitetet i Aarhus.

— Ja, det er klart.

— Han er ikke helt åndsnærværende endnu.

— Hvad vil du studere?

— Historie og så et andet fag. Jeg ved ikke, om det er lettest at få en stilling med engelsk eller tysk som bifag.

— Nå, du har undersøgt hvilke stillinger, der giver bedst. Det skal vel være en med pension?

— Hov, hov. Det lyder lidt spydigt. Hvis man skal klare sig gennem studietiden på lån, kan det ikke hjælpe, man står uden arbejde den dag, man er færdig.

— Det lyder lidt materialistisk i betragtning af, at man venter en vis begejstring og idealisme af folk i din aldersklasse.

Russen trækker på skulderen.

— Kreditorerne har også visse forventninger den dag, man er færdig. Det var noget andet, hvis jeg kunne studere på legater. Så ville jeg være uden forpligtelser ved studiets slutning, og det behøvede ikke at være en katastrofe, hvis jeg skulle vente lidt på fast arbejde.

— Det økonomiske er altså det altoverskyggende problem for dig. Men hvad interesserer du dig ellers for? Politik?

— Nej, det ville vist være luksus. Hvis jeg skulle beskæftige mig med politik, måtte der først føres en sådan understøttelsespolitik, at jeg kunne få tid og råd til det.

— Hvordan er det at være student i Aarhus i dag?

— Tja, det kan jeg jo ikke sige meget om endnu. Min fætter, der har studeret her i 3 år, siger, aarhusianerne er sure og overlegne og slet ikke med på en spøg. Personligt tror jeg nu, de morer sig ud-

mærket over en god spøg. De vil bare gå og holde på værdigheden. De tror, det hører sig til i byer på størrelse med Aarhus og New York.

— Du er jo selv århusianer. Måske har du en anelse om, hvorfor byens borgere ikke længere er så begejstrede for deres studenter og deres universitet. Da det blev oprettet for 25 år siden, var man ved at revne af begejstring.

— Jeg tror stadig, borgerne er lumsk stolte af det særlige kulturpræg, byen har fået i sin egenskab af universitetsby. Nu revner de bare indad.

Br.